

Muzeum
Archeologiczno-Historyczne
w Elblągu

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE:
JOANNA FONFEREK-GRAJEK, MIROSŁAW MARCINKOWSKI

OPRACOWANIE GRAFICZNE:
AGNIESZKA SŁAWIŃSKA

I. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Do zakresu działania Muzeum należy:
gromadzenie, przechowywanie,
konserwowanie, udostępnianie
i upowszechnianie zbiorów dotyczących
w szczególności miasta Elbląg,
Wysoczyzny Elbląskiej i Żuław Elbląskich.
W okresie od 1. stycznia do 31. grudnia
2023 r. Muzeum realizowało zadania
statutowe poprzez następujące działania:

1. GROMADZENIE ZBIORÓW

W 2023 r. kontynuowano zainicjowany w roku poprzednim proces inwentaryzacji zbiorów muzealnych.

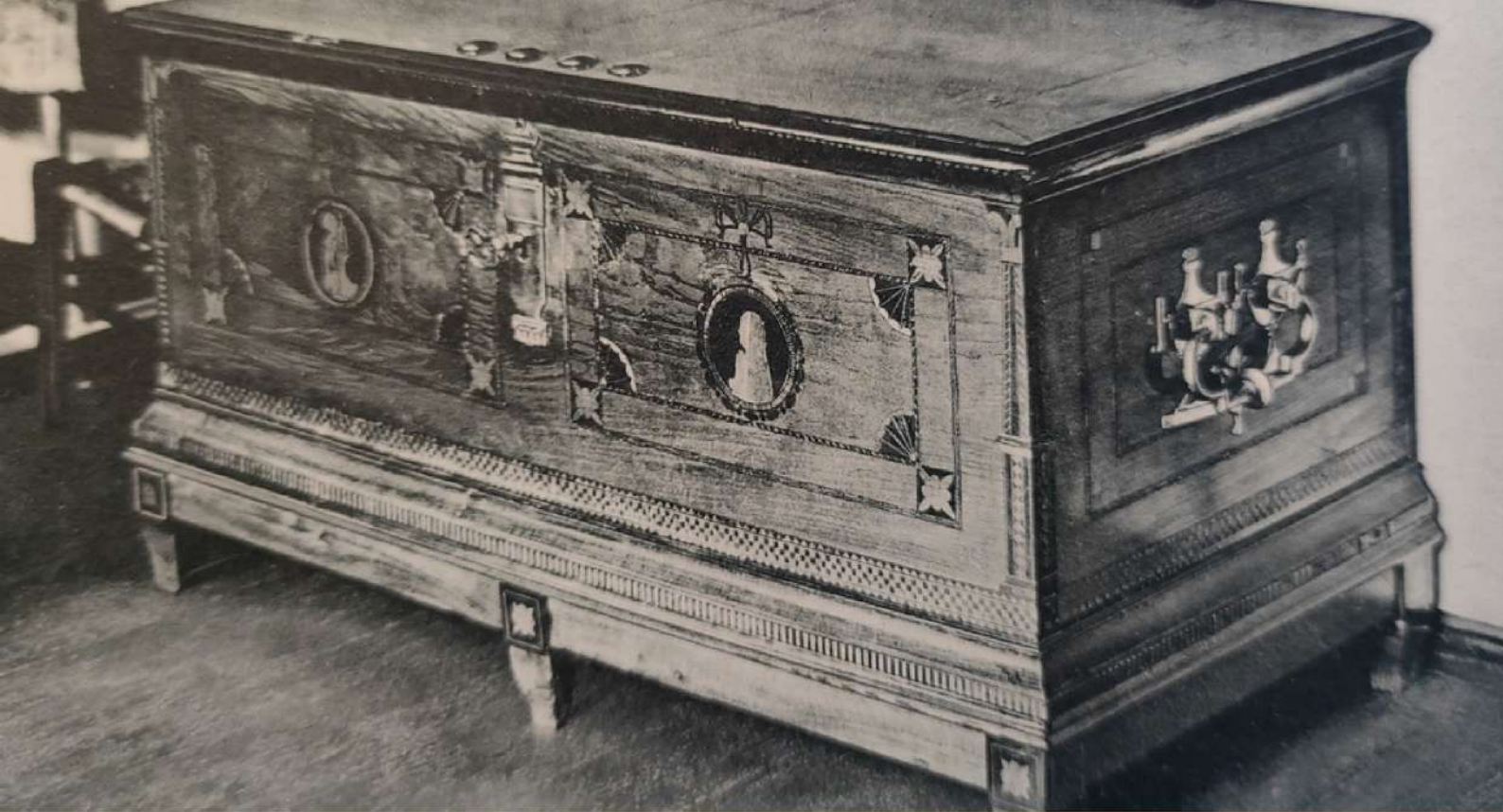
Na dzień złożenia sprawozdania zaktualizowane zgodnie z § 3, ust. 6 Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach (Dz.U. 2004 nr 202 poz. 2073) stany kolekcji muzealnych wynoszą:

Zgodnie z powyższym aktualna liczebność kolekcji muzealnych wynosi 9 652 obiekty.

Ponadto w Muzeum przechowywane są obiekty wpisane do księgi depozytów, pochodzące z badań archeologicznych na Starym Mieście w Elblągu oraz na cmentarzyskach gockich w Weklicach i Lubieszewie, w liczbie 96 996 obiektów.

Inwentaryzacje kolekcji medali i pieczęci, numizmatów, militariów oraz ceramiki, zaplanowane na 2022 rok i przedłużone do końca lutego 2023 z powodu wielomiesięcznego zwolnienia lekarskiego jednego z opiekunów kolekcji, a także z powodu przeprowadzanych w 2. półroczu 2022, badań archeologicznych na Starym Mieście w Elblągu oraz Braniewie, zostały zakończone.

Przeprowadzono Komisję Szacunkową Muzealiów oraz 7 Komisji Zakupu Muzealiów, w efekcie których Muzeum zakupiło następujące obiekty:

- Skrzynię klasycystyczną z XVIII w.;
- 5 rzeźb ludowych, autorstwa S. Suski;
- Kredens kuchenny z lat 50./60. XX w.;
- XIX-wieczną kopię grafiki z panoramą Elbląga, aut. J.F. Enderscha;
- Młockarnię F. Komnicka;
- Kartusz z XVIII w.;
- Grafikę autorstwa D. Włodarka;
- Katalog i korespondencję firmy Komnick;
- Kolekcję elbląskich przedwojennych zdjęć.

2. KATALOGOWANIE I NAUKOWE OPRACOWYWANIE MUZEALIÓW

Proces tworzenia elektronicznego inwentarza muzealiów rozpoczęto w 2020 roku. Zakupiono i wdrożono niezbędne oprogramowanie umożliwiające budowę baz danych zabytków i sprawne zarządzanie zgromadzonymi informacjami. Do dnia 31.12.2023 r. do inwentarza programu MUZEO wprowadzono łącznie 3870 obiektów z różnych kolekcji. W pierwszym etapie zakłada się wprowadzenie danych muzealiów znajdujących się na stanie MAH, a następnie przekazanych do zbiorów depozytów. Proces ten będzie kontynuowany w kolejnych latach.

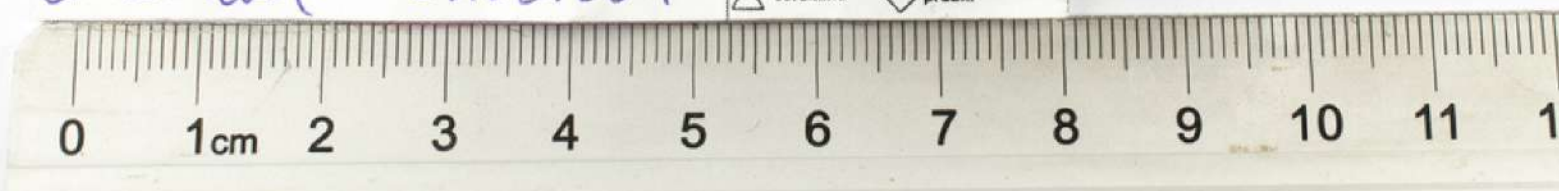
The screenshot displays the MUZEO software interface for managing museum objects. The main window shows a list of 3883 objects, with a search bar and various filters. The table below is a sample of the data shown in the interface.

IP	PA	Stan	Digi	Kons	Ocen	Data wpsu	Znak	Nazwa po opracowaniu	Twórca/wytwórca	Rodzaj	Materiał	Technika
?	?	?	?	?	?	2020/06/07	ME/0102/C	kafel naczyniowy, płaski	wyrob cechowy	Ceramika kał	Ceramika Gli	
?	?	?	?	?	?	2020/07/02	ME/0102/ET	zelazko na duszę			Metal zelazo	wyrob fabry
?	?	?	?	?	?	2021/11/04	ME/0102/HD	Medal			Metal	
?	?	?	?	?	?	2020/05/25	ME/0102/HM	Kula kamienna				
?	?	?	?	?	?	2022/05/18	ME/0102/HS	Starodruk "Felicissimum Thalamum..."			Papier	
?	?	?	?	?	?	2021/10/28	ME/0102/MT	Dzban	Leideman Ferdinand		Metal cyna	
?	?	?	?	?	?	2020/08/25	ME/0102/NI	Medal Stanisława Augusta Poniatowskiego - na c		Monety i ordk		Metalurgia (
?	?	?	?	?	?	2020/09/08	ME/0102/NM	1 ore Gustawa Adolfa		Monety i ordk	Metal miedz	Techniki m
?	?	?	?	?	?	2024/02/01	ME/0103/A	Cztery rozcieracze kamienne		Narzędzia	Kamień	
?	?	?	?	?	?	2020/06/07	ME/0103/C	kafel gzymowy, wypukły	wyrob cechowy	Ceramika kał	Ceramika Gli	
?	?	?	?	?	?	2020/07/02	ME/0103/ET	zelazko podgrzewane			Metal zelazo	wyrob fabry
?	?	?	?	?	?	2021/11/04	ME/0103/HD	Plaketa			Metal miedz	
?	?	?	?	?	?	2020/05/25	ME/0103/HM	Kula kamienna				
?	?	?	?	?	?	2022/05/18	ME/0103/HS	Starodruk "Nupialis Paratus..."			Papier	
?	?	?	?	?	?	2021/10/28	ME/0103/MT	Teryna	Pellet Friedrich		Metal cyna	
?	?	?	?	?	?	2020/08/25	ME/0103/NI	Medal Stanisława Augusta Poniatowskiego - na c		Monety i ordk		Metalurgia (
?	?	?	?	?	?	2020/09/08	ME/0103/NM	Szeląg pruski Fryderyka III	mennica książęca	Monety i ordk	Metal miedz	Techniki m
?	?	?	?	?	?	2024/02/01	ME/0104/A	Dwa tłuczki kamienne		Narzędzia	Kamień	
?	?	?	?	?	?	2020/06/07	ME/0104/C	kafel naczyniowy, płaski	wyrob cechowy	Ceramika kał	Ceramika Gli	
?	?	?	?	?	?	2020/07/02	ME/0104/ET	Kufer drewniany			Metal zelazo	Techniki z
?	?	?	?	?	?	2021/11/04	ME/0104/HD	Medal			Metal	
?	?	?	?	?	?	2020/05/25	ME/0104/HM	Kula kamienna				
?	?	?	?	?	?	2022/05/18	ME/0104/HS	Starodruk "Laeta sors Quam..."			Papier	
?	?	?	?	?	?	2021/10/28	ME/0104/MT	Lichtarz			Metal cyna	
?	?	?	?	?	?	2020/08/25	ME/0104/NI	Medal Stanisława Augusta Poniatowskiego "Zask		Monety i ordk		Metalurgia (
?	?	?	?	?	?	2020/09/08	ME/0104/NM	Szeląg pruski lenny Albrechta Hohenzollerna	mennica książęca	Monety i ordk	Metal srebro	Techniki m
?	?	?	?	?	?	2024/02/01	ME/0105/A	Dwa przedmioty kamienne			Kamień	
?	?	?	?	?	?	2020/06/07	ME/0105/C	kafel gzymowy, naczyniowy, wypukły	wyrob cechowy	Ceramika kał	Ceramika Gli	

Ponadto zrealizowano następujące działania z zakresu katalogowania i opracowywania zbiorów:

- Zeskanowanie zbioru ok. 800 fotografii powojennego Elbląga.
- Opracowanie i przygotowanie opisów do ok. 60 obiektów na wystawie „Kunstkamera Edwarda Parzycha”.
- Przeprowadzenie procesu zakupu 13 obiektów do zbiorów MAH.
- Wykonanie 150 fotografii obiektów muzealnych do opracowań naukowych.

Weklice st. 7, gm. Elbląg (AZP 17-53) cmentarzysko kultury wielbarskiej		Nr inw: 3220
Ar 16-21	Działka D	Głębokość 29,02
Wykop II	Warstwa [175H]	Gr./ob. nr: 564
Opis znaleziska: Ostroga brzośowa wraz z zachowaną zbutwiałą organiczką		Lokalizacja: ⑤ △ □ ◇ rys. nr inw. 28/11
merytkował: O. Michalowski	data: 03.08.2011	○ wydzielone □ kości △ ceramika ◇ próbki

3. PRZECHOWYWANIE GROMADZONYCH ZABYTKÓW

w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych

---

Zabytki Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu są magazynowane lub eksponowane w Budynku Wschodnim Podzamcza i Budynku Zachodnim Gimnazjum oraz tymczasowo przechowywane w magazynie masowych zbiorów archeologicznych.

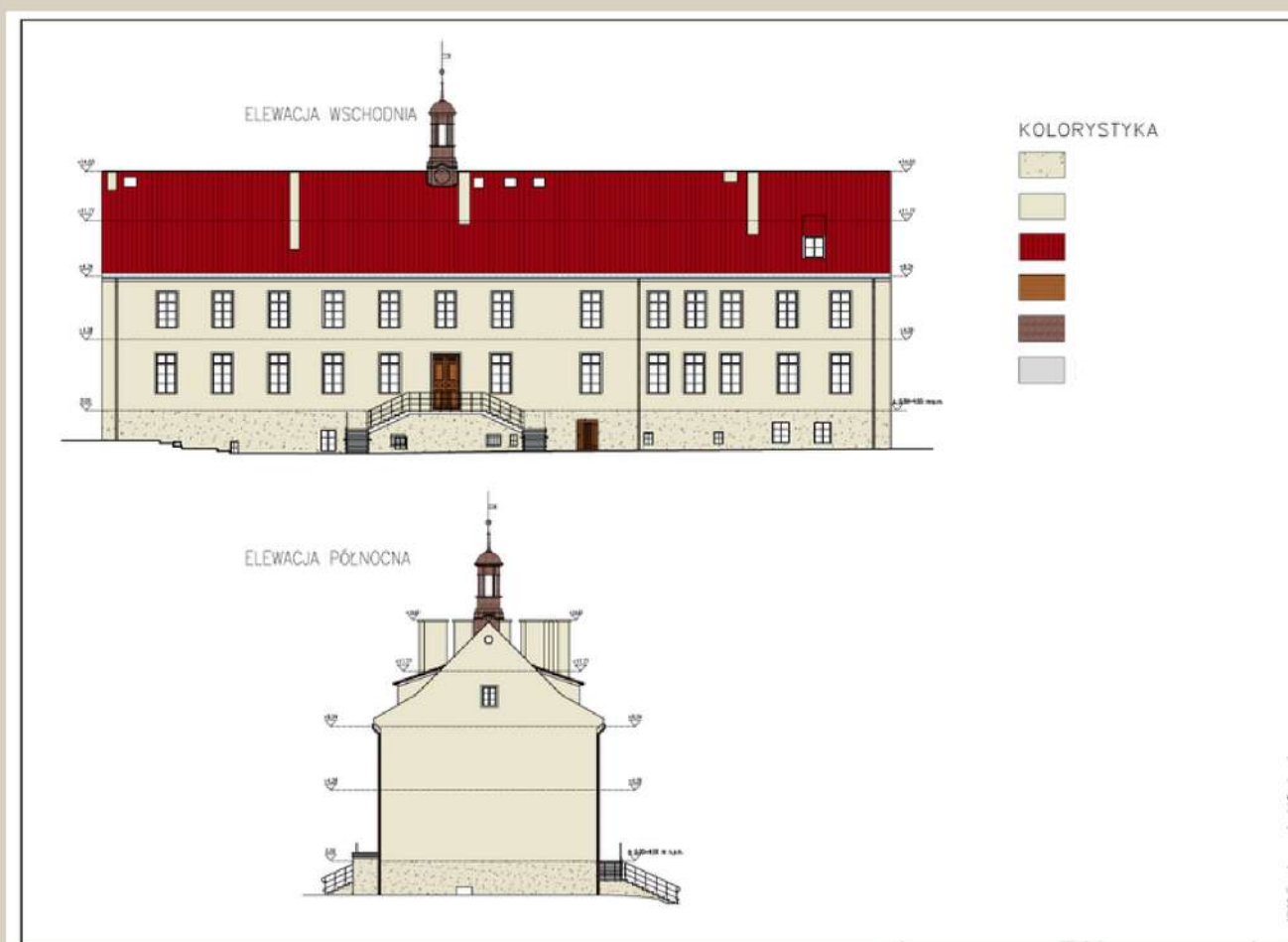

W październiku 2023 roku zakończono remont dachu zabytkowego budynku Podzamcze – skrzydło wschodnie. W obiekcie tym prezentowanych jest 5 wystaw stałych przybliżających historię miasta i regionu. Mieszczą się tu także magazyny zbiorów i pracownie naukowe. W ramach inwestycji wymienione zostały uszkodzone elementy deskowania oraz całość pokrycia dachu obiektu. Wykonano izolację połaci dachu II piętra i lukarn, zamontowano nowe obróbki blacharskie oraz uzupełniono orygowanie. Prace zostały zrealizowane przez elbląską firmę Brodziak Budownictwo. W ich efekcie zabytkowy obiekt, stanowiący jeden z niewielu reliktyw przestrzennych i budowlanych dawnego kompleksu zamku krzyżackiego, został zabezpieczony. W budynku i w jego otoczeniu możliwe stało się także prowadzenie działalności kulturalnej, edukacyjnej czy związanej z popularyzacją dziedzictwa kulturowego regionu. Inwestycja została dofinansowana ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Gminy Miasto Elbląg.

Na terenie elbląskiego muzeum znajdują się zabytki wpisane do inwentarza muzealiów oraz część obiektów stanowiących depozyt. Zabytki te umieszczone są w magazynach oraz na 10 salach wystawowych i mają zapewnione właściwe warunki przechowywania i ekspozycji. Przestrzeń magazynowa w budynku Gimnazjum i w obiekcie Podzamcze odpowiadająca aktualnym normom i standardom wynosi 544 m²; przestrzeń ekspozycyjna to 1 828 m².

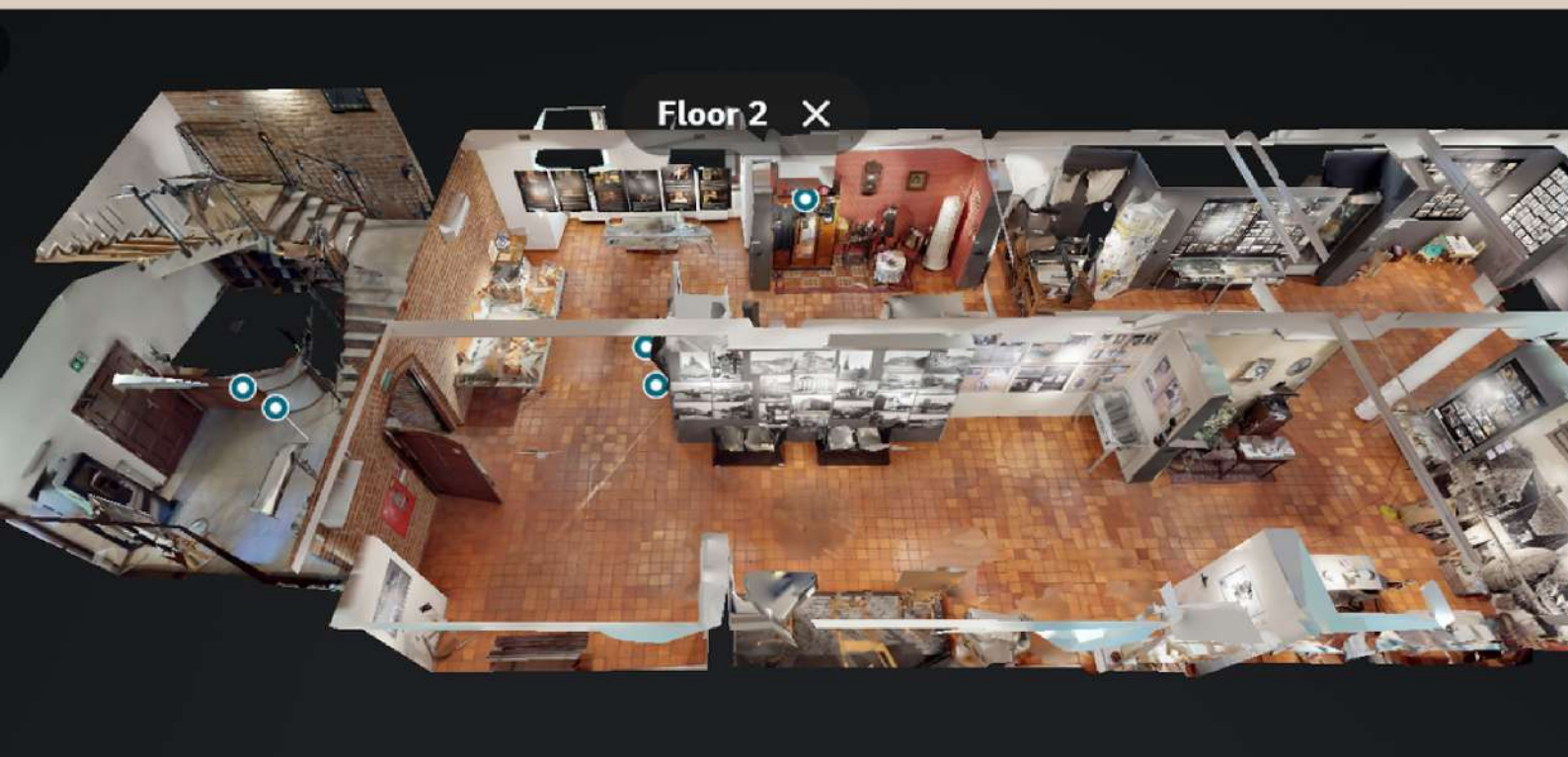
W zewnętrznym magazynie zabytków masowych przechowywane są obiekty niewpisane do stałego inwentarza muzealiów ze względu na ich stan zachowania w oddzielnych fragmentach (po ewentualnym opracowaniu ich liczba ulegnie zmianie) i niewielką wartość materialną.

Przestrzeń magazynowa w składzie materiału masowego nie spełnia ustawowych norm w zakresie przechowywania obiektów zabytkowych, dotyczących zarówno warunków, jak i systemów zabezpieczeń.

Nadal nierozwiązana jest kwestia pozyskania przez Muzeum spełniającego wymogi pomieszczenia na zewnętrzny magazyn archeologicznych zabytków masowych. Uzyskanie takiego magazynu jest jedną z najpilniejszych potrzeb Muzeum. Wszystkie zabytkowe obiekty będące na stanie MAH są w miarę potrzeb udostępniane do celów naukowych. Ponadto na bieżąco spełniane są prośby o zgodę na użyczenie zasobów fotografii archiwalnej Muzeum oraz na wykonywanie fotografii muzealiów opracowywanych przez osoby spoza instytucji.

---

4. ZABEZPIECZANIE, KONSERWACJA MUZEALIÓW

oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomych oraz innych nieruchomych obiektów kultury materialnej

W Muzeum funkcjonuje pracownia konserwatorska, w której pomimo istniejących braków sprzętowych (urządzenia do konserwacji drewna i skór) dokonywane są wszelkie bieżące prace związane z zabezpieczeniem zabytków przeznaczonych do ekspozycji na wystawach lub obiektów wymagających pilnej konserwacji.

Na stanowisku ds. konserwacji zatrudniona jest jedna osoba.

W 2023 roku przeprowadzono następujące czynności z zakresu konserwacji zbiorów:

- selekcja obiektów do konserwacji, wykonanie planów konserwacyjnych (kolekcja etnografii, historii sztuki, archeologia miasta);
- wstępna konserwacja zabytków archeologicznych z wykopalisk (mycie obiektów, segregacja, przygotowanie do właściwej konserwacji - ok. 600 obiektów z drewna i skóry, ok. 40 kg ceramiki, ok. 30 kg kości zwierzęcych);
- bieżąca konserwacja zabytków ze zbiorów Muzeum (konserwacja, konserwacja zachowawcza i zapobiegawcza 170 obiektów);
- konserwacja obiektów z działu etnografii i obiektu z działu historii sztuki (wytrucie drewnojadów i mrzyka muzealnego);
- konserwacja zabytków archeologicznych z badań archeologicznych na Starym Mieście w Elblągu (materiał archeologiczny z badań na parcelach Studzienna-Bednarska).

5. URZĄDZANIE WYSTAW STAŁYCH I CZASOWYCH

W 2023 r. w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Elblągu prezentowano 12 wystaw stałych.

W budynku Podzamcze skrzydło wschodnie:

- Elbląg Reconditus,
- Świadectwa. Historia w twarzach – twarze historii,
- Miasto nowych ludzi – Elbląg w pierwszej powojennej dekadzie 1945-55,
- Goci. Znad Bałtyku do Rzymu,
- Truso – legenda Bałtyku,

W obiekcie Podzamcze – skrzydło południowe:

- Historia ukryta pod ziemią,

W budynku Gimnazjum:

- Żuławy – ziemia ujarzmiona. Między trzema gardzielami Wisły,
- Relikty chwały Elbląga i regionu,
- Nummi et arma – wystawa numizmatów i uzbrojenia,
- Kunstkamera Edwarda Parzycha,
- Systema Copernicanum J.F. Enderscha w Gimnazjum Elbląskim – o szkole patrzącej w gwiazdy,
- Z cegły zrodzony – detal architektoniczny zamku krzyżackiego.

Na wystawach zrealizowano także drobne prace modernizacyjne, w tym między innymi:

- prace konserwacyjne na wystawach Elbląg Reconditus oraz Żuławy – ziemia ujarzmiona – wymiana wadliwego osprzętu multimedialnego, konserwacja obiektów drewnianych;
- opracowanie zmian dot. wystawy „Elbląg – miasto nowych ludzi (...)”- wybór fotografii (na podstawie fotografii z albumu „Elbląg i Elblążanie w fotografii własnej”), wybór nowych obiektów, wypożyczenia, opracowanie merytoryczne wydruków (w trakcie realizacji);
- rearanżacja wystawy „Z cegły zrodzony. Detal architektoniczny elbląskiego zamku krzyżackiego”.

W 2023 r. powrócono do projekcji filmu holograficznego, po przerwie spowodowanej awarią projektora.

W okresie styczeń – grudzień 2023 r. Muzeum prezentowało wymienione poniżej wystawy czasowe:

- Meksyk - sztuka szczęścia;
- Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego sprzed dwóch tysięcy lat;
- Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia;
- Mikołaj Kopernik... i rewolucja wszechświata - wystawa grafiki współczesnej w ramach projektu Refleksy;
- wystawa cyfrowa: „Truso - wikiński port handlowy z terenu dzisiejszej Polski” na platformę Google Arts and Culture https://artsandculture.google.com/story/VQWhmgg_H8l83A?hl=pl;
- Przy stole z Kopernikiem. Realia konsumpcji i przygotowania posiłków na przełomie XV i XVI wieku - wystawa zorganizowana wspólnie z Muzeum Okręgowym w Toruniu.

W 2023 roku obiekty muzealne ze zbiorów MAH były wypożyczane na wystawy w innych placówkach:

- do Galerii El na wystawę "Retrowersje: sobie mieszkania - miastu starówkę";
  - do Muzeum Okręgowego w Toruniu na wystawę „Kopernik, Syn Renesansu”.
-

6. ORGANIZOWANIE BADAŃ I EKSPEDYCJI NAUKOWYCH

W 2023 roku prowadzono nieinwazyjne badania archeologiczne we współpracy z UKSW.

Ponadto zrealizowano następujące badania o charakterze naukowym:

- kontynuacja prac nad portem w Truso, przygotowywanie dokumentacji polowej i tekstu do druku.

W ramach wymienionych działań prowadzone były takie czynności jak: opracowanie programu badań, analiza nawarstwień, obiektów nieruchomych i reliktywów zabudowy z badań archeologicznych, opracowywanie wyników badań archeologicznych, przygotowywanie sprawozdań z przeprowadzonych badań, zabezpieczenie pozyskanego materiału archeologicznego, analizy próbek, udzielanie informacji mediom na temat prowadzonych badań.

7. PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ

W 2023 r. odbyło się 109 zajęć edukacyjnych, w których wzięło udział łącznie 1 921 osób. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

ZAJĘCIA EDUKACYJNE 2023

LEKCJE MUZEALNE		ZAJĘCIA WARSZTATOWE	
12 zajęć	220 uczestników	97 zajęć	1 701 uczestników

Ponadto w ramach działalności edukacyjnej w 2023 roku zrealizowano następujące zadania:

- opracowanie nowej oferty edukacyjnej muzeum obejmującej 22 lekcje muzealne i plenerowe oraz zajęcia warsztatowe;
- aktualizacja regulaminu zajęć muzealnych;
- konsultacje merytoryczne i opieka nad studentami oraz doktorantami;
- prowadzenie wizyt studyjnych studentów, naukowców, muzealników oraz innych grup;
- promocja oferty edukacyjnej muzeum za pośrednictwem muzealnych stron internetowych i mediów społecznościowych oraz materiałów drukowanych;
- przeprowadzenie lekcji muzealnych: Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia; Szlak Bursztynowy;
- oprowadzanie członków ICOMOS po Starym Mieście w Elblągu pod kątem odbudowy/retrowersji Starego Miasta;
- wystąpienia w Polskim Radio Olsztyn na temat historii elbląskich parków, zamku krzyżackiego.

8. UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW DLA CELÓW EDUKACYJNYCH I NAUKOWYCH

UDOSTĘPNIANIE OBIEKTÓW DO CELÓW NAUKOWYCH

- Podjęto współpracę i przeprowadzono kwerendę z dr Magdaleną Natuniewicz-Sekułą z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie i mgr Markiem Baczewskim przy przygotowaniu opracowania znalezisk luźnych z cmentarzyska w Weklicach,
- Podjęto współpracę z Wydziałem Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego,
- Udostępniono zdjęcia zabytków z Truso na potrzeby publikacji naukowych dla prof. Przemysława Urbańczyka i dr Leszka Gardęły,
- Udostępniono materiały z badań archeologicznych na Starym Mieście do 3 prac magisterskich i 2 dysertacji doktorskich.

UDZIAŁ W KONFERENCJACH oraz prezentacja wyników badań na sesjach i konferencjach naukowych

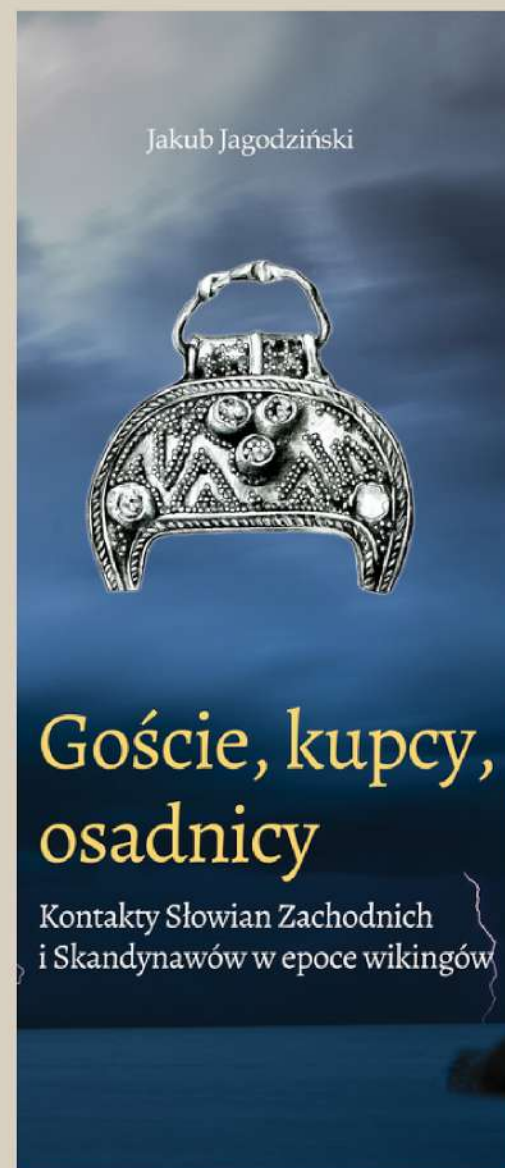

- Elbląg na przestrzeni wieków – historia miasta, ludzi, idei - konferencja poświęcona pamięci Wiesławy Rynkiewicz-Domino; MAH w Elblągu;
- Management and maintenance of historic gardens and grounds, Rundale. Łotwa;
- Przedwojenne muzea regionalne z terenu dawnych Prus Wschodnich i losy ich kolekcji; SNAP O/Olsztyn Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie;
- Międzynarodowe sympozjum naukowe: „Wang Church Symposium: Late Paganism and the Beginning of Christianisation in Scandinavia and Central Europe. Temples – Churches – Rituals – Magic and Superstitions”, Karpacz.

POPULARYZACJA I PUBLIKACJA WYNIKÓW BADAŃ NAUKOWYCH w periodykach i wydawnictwach pokonferencyjnych oraz w mediach, na specjalistycznych blogach popularnonaukowych i stronach internetowych

- Przygotowanie tekstu do Rocznika Elbląskiego: „Elbląskie parki – Historia prawdziwa”;
- Przygotowanie wystąpienia i tekstu do publikacji pokonferencyjnej w Olsztynie: „Stare zabytki w nowym Muzeum”;
- Publikacja tekstu o zakupionej do zbiorów MAH skrzyni elbląskiej w serwisie portel.pl;
- Prelekcja na międzynarodowym sympozjum naukowym: „Wang Church Symposium: Late Paganism and the Beginning of Christianisation in Scandinavia and Central Europe. Temples – Churches – Rituals – Magic and Superstitions” w Karpaczu;
- Wykład popularnonaukowy „Truso – krótka historia wikińskiego portu w rejonie ujścia Wisły” w Bibliotece Elbląskiej;
- Wykład popularnonaukowy dot. archeologii i Mikołaja Kopernika podczas drugiej części Nocy Muzeów;
- Wykład i oprowadzanie uczestników seminarium organizowanego przez Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie i Tokyo University of Foreign Studies;
- Wykłady popularnonaukowe dotyczące Truso podczas Festiwalu Wisły w Toruniu;
- Praca nad redakcją, wydaniem i promocją książki „Goście, kupcy, osadnicy. Kontakty Słowian Zachodnich i Skandynawów w epoce wikingów”.
- Wpisy na blogu archeologicznym “O Starym Mieście Elblągu słów kilka...”, pt. Mityczny Gambrinus oraz Heinrich Splieth - elbląsko-kadyński artysta.

9. ZAPEWNIANIE WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW ZWIEDZANIA

oraz korzystania ze zbiorów
i zgromadzonych informacji

WARUNKI ZWIEDZANIA

Obecnie w Muzeum prezentowanych jest 12 wystaw stałych, które są zlokalizowane w budynku Gimnazjum oraz w obiekcie Podzamcza – skrzydło wschodnie i południowe. Wszystkie ekspozycje muzealne spełniają swoją rolę w zakresie edukacji historyczno-kulturowej, przybliżając odbiorcom bogate dziedzictwo regionu. Ekspozycje prezentowane w obiektach Muzeum zawierają rozbudowaną warstwę edukacyjno-historyczną oraz przykuwają uwagę odbiorcy za sprawą zastosowanych interaktywnych rozwiązań i środków wyrazu artystycznego tworzących niezwykle klimat zwiedzania.

Dodatkowo zwiedzający mają możliwość skorzystania z atrakcji w postaci projekcji 20-minutowego filmu holograficznego „Historie ponad granicami”, przedstawiającego dwa tysiące lat wspólnej historii regionu południowo-wschodniego pobrzeża Bałtyku od Elbląga do Kaliningradu. Jest to uniwersalny przekaz w zaawansowanej technologii, niestosowanej na taką skalę w muzealnictwie europejskim, cieszący się dużym zainteresowaniem mieszkańców regionu oraz turystów ze wszystkich stron świata.

Na ekspozycjach „Świadectwa” i „Miasto nowych ludzi” dostępne są także: ok. 40-minutowy film zawierający nagrania z wywiadów z byłymi mieszkańcami Elbląga i Kaliningradu pochodzenia niemieckiego, którzy pod koniec II Wojny Światowej opuścili te strony, dodatkowe materiały tematyczne z wywiadów (łącznie ok 3 godziny nagrań), film „Przychodźcy” udostępniony przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu. Materiały audiowizualne znajdują się również na wystawach „Truso – legenda Bałtyku” (cyfrowa wizualizacja osady), „Skarby Gotów” (film z odkrycia grobu Księżniczki Gockiej) oraz „Historia ukryta pod ziemią” (nagrania z wykopalisk archeologicznych).

Na dziedzińcu Muzeum w okresie letnim udostępnione zostało miejsce wypoczynku dla zwiedzających.

Na mocy porozumienia zawartego z Parafią Katedralną pw. św. Mikołaja w Elblągu w okresie 1.05.2023 – 15.10.2023 Muzeum prowadziło obsługę zwiedzających taras widokowy wieży Katedry. W tym czasie wieżę zwiedziły 12 402 osoby.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW I ZGROMADZONYCH INFORMACJI

Poza działalnością ekspozycyjną pracownicy Muzeum na bieżąco realizują zadania związane z udostępnianiem zbiorów i informacji poprzez:

- udzielanie wypowiedzi dla mediów w zakresie historii Elbląga,
- konsultacje osobiste, telefoniczne, mailowe dla instytucji i osób prywatnych zainteresowanych historią i sztuką Elbląga,
- opiniowanie i odpowiedzi na oferty sprzedaży obiektów,
- współpracę z rekonstruktorami historycznymi,
- oprowadzanie zorganizowanych grup dzieci i dorosłych oraz indywidualnych zwiedzających,
- udostępnianie wystaw muzealnych poza godzinami pracy muzeum,
- konsultacje i kwerendy.

II. KREOWANIE WIZERUNKU I PROMOCJA MUZEUM

Poza działalnością statutową Muzeum zrealizowało w 2023 r. szereg działań ukierunkowanych na kreowanie pozytywnego wizerunku instytucji oraz promocję oferty muzealnej, w tym wymienione poniżej.

1. WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI

- dystrybucja komunikatów medialnych dot. działalności MAH,
- organizacja konferencji prasowych w powiązaniu z wydarzeniami muzealnymi (imprezy, otwarcia wystaw, wydarzenia itp.),
- kierowanie zaproszeń na imprezy i wydarzenia do przedstawicieli mediów,
- stałe konsultacje i udzielanie informacji dotyczących lokalnej i regionalnej historii, w tym wypowiedzi dla mediów w ww. zakresie, udzielanie wywiadów i in.

W rezultacie ww. działań w 2023 roku w mediach lokalnych, regionalnych i krajowych ukazało się łącznie ponad 500 artykułów na temat muzeum.

2. WSPÓŁPRACA MIĘDZYINSTYTUCJONALNA

W 2023 roku Muzeum współpracowało przede wszystkim z następującymi podmiotami zewnętrznymi:

- Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku, Muzeum Okręgowe w Toruniu, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu, Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, Muzeum Bursztynu w Gdańsku, Muzeum Łużyckie w Zgorzelcu, Centrum Sztuki Galeria EL, Biblioteka Elbląska im. Cypriana Norwida, Biblioteka Publiczna w Pasłęku, Muzeum w Ostródzie, Izba Regionalna w Powalinie, Kulturzentrum Ostpreußen Ellingen, Związek Ukraińców w Polsce – Oddział w Elblągu, Stowarzyszenie Ludności Pochodzenia Niemieckiego Ziemi Elbląskiej, Stowarzyszenie Kulturalne Co Jest? – współpraca merytoryczna w zakresie tworzenia wystaw i realizacji wydarzeń,
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, Delegatura w Elblągu, Archiwum Diecezjalne w Elblągu, Archiwum Państwowe w Malborku – współpraca w zakresie pozyskiwania materiałów do wystaw i działań edukacyjnych,
- Stowarzyszenie Historyczno-Poszukiwawcze "DENAR" – współpraca naukowo-badawcza i popularyzatorska, obejmująca nadzór i konsultacje merytoryczne, udział w pracach poszukiwawczych, pomoc w zakresie przechowywania, konserwacji i ekspozycji zbiorów,

- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie – współpraca naukowo-badawcza, prowadzenie prospekcji dronem terenu wykopalisk archeologicznych, digitalizacja zbiorów,
- Stowarzyszenie Miłośników Truso, Fundacja Ochrony Zabytków Architektury Drewnianej – współpraca naukowo-badawcza i popularyzatorska,
- Regionalna Pracownia Digitalizacji w Elblągu – digitalizacja zbiorów,
- Szlak Kopernikowski - współpraca z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie rozbudowy potencjału turystycznego Szlaku Kopernikowskiego,
- PTTK, Oddział Ziemi Elbląskiej, Polskie Towarzystwo Historyczne – stała współpraca ukierunkowana na popularyzację oferty wystawienniczej i edukacyjnej Muzeum,
- członkostwo w Network of Museums in Baltic oraz w The Association of the Castles and Museums in Baltic Sea,
- Stowarzyszenie Festiwal Wisły, Urząd Miasta i Gminy w Tolkmicku, Tristan Hotel & Spa w Sztutowie – współpraca w zakresie rozbudowy potencjału turystycznego regionu,
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy - udział w 31. Finale (przekazanie produktów na aukcję charytatywną).

3. ORGANIZACJA IMPREZ I WYDARZEŃ

W 2023 r. Muzeum zorganizowało następujące wydarzenia dla mieszkańców miasta i okolic:

- „Między imperiami. Elbląg podczas wielkiej wojny północnej 1700 – 1721” - inscenizacja szturm na Elbląg – 04.02.2023
- Kawiarenka Historyczna Clio – spotkanie z Piotrem Adamczykiem; temat: „Preussisch Holland/Пройсишес-Холлянд/Pasłęk i okolice w roku 1945 w dokumentacji wojsk radzieckich” – 07.02.2023;
- Urodziny Mikołaja Kopernika: Czego nauczył nas Mikołaj Kopernik? – warsztaty muzealne – 19.02.2023;
- Pokaz kowalski - okuwanie łopaty piekarczyka – 08.03.2023;
- Kawiarenka Historyczna Clio – spotkanie z Andrzejem Gołembnikiem; temat: „Archeologia w chmurze punktów – innowacyjne techniki dokumentacyjne” – 14.03.2023;
- Wernisaż wystawy „Meksyk. Sztuka szczęścia. Tkanina, rzeźba, malarstwo z kolekcji Stanisława Kasprzyka” – 24.03.2023;
- Akcja sprzątnięcia Fosu Staromiejskiej (współorganizacja wydarzenia) - 22.04.2023;
- Wernisaż wystawy “Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego sprzed dwóch tysięcy lat” - 25.04.2023;

nowa łopata Piekarczyka

8 marca g. 16-18
Brama Targowa

- Kawiarenka Historyczna Clio - spotkanie z dr Aleksandrą Pudło; temat: "Mieszkańcy Pruszcza Gdańskiego sprzed dwóch tysięcy lat" - 25.04.2023;
- Majówka w Porcie Elbląg – wykłady, warsztaty, rekonstrukcje historyczne - 1-2.05.2023;
- Noc Muzeów w Muzeum Archeologiczno – Historycznym w Elblągu – część I – zwiedzanie wystaw z kustoszami w godzinach wieczornych, w promocyjnej cenie - 13.05.2023;
- Konferencja naukowa poświęcona pamięci Wiesławy Rynkiewicz-Domino: „Elbląg na przestrzeni wieków – historia miasta, ludzi, idei” – 02.06.2023;
- Truso Fest – Wikiński Festiwal Wody i Ognia – 17.06.2023;
- Kawiarenka Historyczna Clio – spotkanie z Andreą Csapláros; temat: „Kultury w zmieniającym się krajobrazie. O działalności Muzeum Savaria w Szombathely” - 20.06.2023;
- Warsztaty Piekarczyka”, „Nie święci garnki lepią” i „Mydło wszystko umyje” – cykl letnich spotkań warsztatowych – 20 spotkań w okresie 04.07 – 31.08.2023,

- Projekt „Refleksy” – spotkanie, wernisaż wystawy „Mikołaj Kopernik... i rewolucja wszechświata”, warsztaty sitodruku - 09.09.2023;
- Noc Muzeów w Muzeum Archeologiczno–Historycznym w Elblągu, cz. II „Przewrót Kopernikański” - 16.09.2023;
- Rajd Kopernikański - Junaki w muzeum – 23-24.09.2023;
- Kawiarenka Historyczna Clio – spotkanie z dr Wojciechem Borkowskim; temat: „Korzenie miasta. O wynikach badań archeologicznych prowadzonych przy budowie II linii metra w Warszawie” - 10.10.2023;
- Wernisaż wystawy Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia – 24.10.2023;
- Kawiarenka Historyczna Clio – spotkanie z Pawłem Pogodzińskim; temat: „Kajko i Kokosz – komiksowa archeologia” - 24.10.2023;
- Spotkanie autorskie promujące książkę dr. Jakuba Jagodzińskiego „Goście, kupcy, osadnicy. Kontakty Słowian Zachodnich i Skandynawów w epoce wikingów” - 07.12.2023;
- KierMAH, czyli świąteczny kiermasz w muzealnym wydaniu 09.12.2023.

Ponadto na terenie Muzeum w 2023 roku odbyły się następujące wydarzenia organizowane przez podmioty zewnętrzne:

- Sejmik Prowincji Pruskiej, zwołany przez Chorągiew Mistrza Krajowego Prus – 05.03.2023;
- Koncert Vito Bambino w ramach Elbląskiego Święta Muzyki – 18.06.2023;
- Występ zespołu Lazurki w ramach strefy seniora podczas Dni Elbląga - 25.06.2023;
- Klasyczna Blokada McDonaldsa - 02.07.2023
- USA – Amerykański weekend w Elblągu, organizowany przez G&S Classics i Stowarzyszenie Kulturalne Co Jest? - 14-16.07.2023
- Strefa rozrywki dla dzieci podczas Elbląskiego Święta Chleba - 26-27.08.2023;
- Przystanek Północ – prezentacja pojazdów amerykańskich - 01-03.09.2023;
- Czy warto było? - Konferencja poświęcona Powstaniu Styczniowemu - 25.09.2023;

W przygotowanie i obsługę ww. wydarzeń zaangażowany był zespół Muzeum. Ponadto na potrzeby organizacji udostępniano sprzęt plenerowy będący w dyspozycji MAH.

---

4. WPROWADZENIE UDOGODNIENÍ DLA ODBIORCÓW OFERTY MAH

- zapewnienie możliwości wirtualnego zwiedzania muzealnych wystaw - zwiedzanie dostępne pod linkami: <http://www.muzeum.elblag.pl/s/45/wirtualny-spacer-podzamcze>, <http://www.muzeum.elblag.pl/s/49/wirtualny-spacer-gimnazjum>,
- utrzymanie statusu Miejsca Przyjaznego Rowerzystom na Szlaku Green Velo,
- udostępnienie strefy relaksu na zwiedzających na dziedzińcu Muzeum w sezonie letnim,
- utrzymanie dostępności wystaw w czasie trwania robót budowlanych w ramach inwestycji „Remont dachu budynku Podzamcze – skrzydło wschodnie”,
- wzbogacenie oferty sklepu muzealnego o nowe wydawnictwa i pamiątki.

5. DZIAŁANIA INFORMACYJNE

- bieżąca aktualizacja informacji, danych kontaktowych i fotografii Muzeum na zewnętrznych portalach turystycznych i innych,
- emisja informacji promujących ofertę Muzeum (prasa, Internet, telewizja, ulotki, plakaty),
- ekspozycja roll-upów promujących MAH podczas imprez i wydarzeń,
- emisja filmu promującego Muzeum – film dostępny pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=bChUrjAWG-g>,
- produkcja i emisja filmów z cyklu „Kamperem do...” na kanale YouTube – filmy dostępne pod adresami: <https://www.youtube.com/watch?v=FsCo-1h1Bu8>, <https://www.youtube.com/watch?v=Zpiwgvw6zG8>.

letnie warsztaty muzealne

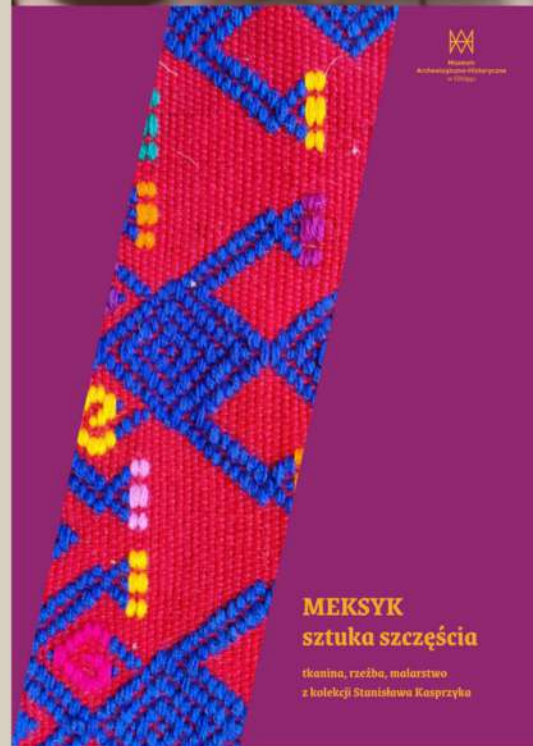
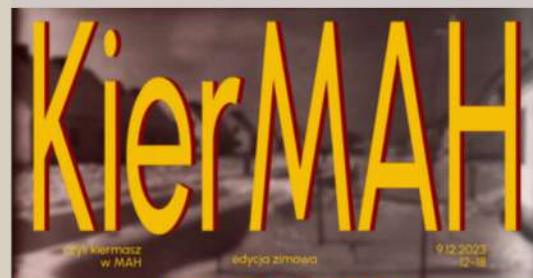
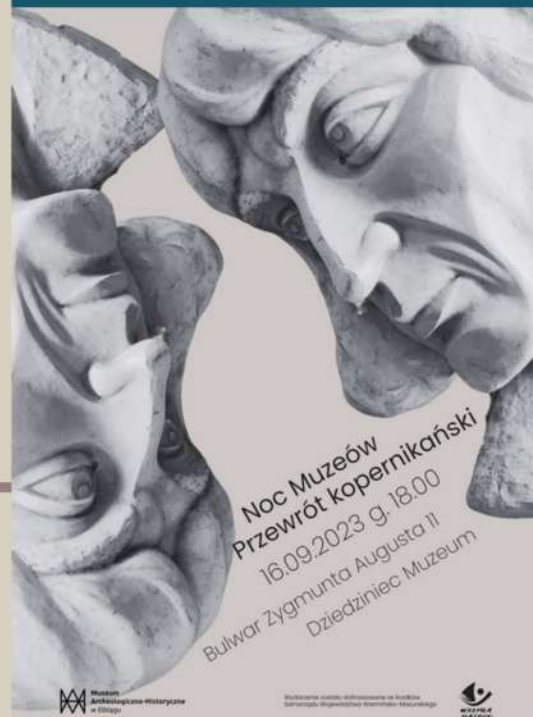

warsztaty
piekarczyka

nie święci
gamki lepią

mydło wszystko
umyje

6.PR INTERNETOWY

- regularna aktualizacja witryny internetowej MAH (strona dostępna w języku polskim i angielskim),
- systematyczna publikacja wpisów na muzealnych profilach facebookowych, instagramowym oraz publikacja filmów na kanale YouTube,
- założenie muzealnego profilu na TikToku, publikacja filmów,
- aktualizowanie edukacyjnej strony internetowej Muzeum, zbudowanej w ramach projektu „Wirtualna strefa elbląskiej historii”, dofinansowanego ze środków Programu „Kultura w sieci”.

Instagram

Zaloguj się

Zarejestruj się

7. DOKUMENTOWANIE DZIAŁALNOŚCI MAH

Na bieżąco realizowane są zadania związane z prowadzeniem bazy dokumentacyjnej i gromadzeniem materiałów związanych z działalnością Muzeum oraz wykonywaniem dokumentacji fotograficznej i filmowej imprez i wydarzeń organizowanych przez Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu. W ramach działania do końca grudnia 2023 r. zgromadzono dokumentację fotograficzną działalności MAH, w tym budowy wystaw, imprez i wydarzeń z udziałem MAH oraz zdjęcia zabytków - łącznie ponad 400 zdjęć i blisko 1 godzina materiału filmowego.

8. WIZUALIZACJA, REKLAMA OUTDOOROWA

- dystrybucja materiałów promocyjnych (ulotki, plakaty) do miejsc uczęszczanych przez mieszkańców i turystów,
- udostępnienie ekspozycji promującej Muzeum w Hotelu Pod Lwem,
- udostępnienie ekspozycji promującej Muzeum w Ratuszu Staromiejskim,
- ekspozycja 3 wystaw plenerowych na dziedzińcu Muzeum.

III. MONITORING EFEKTÓW DZIAŁAŃ

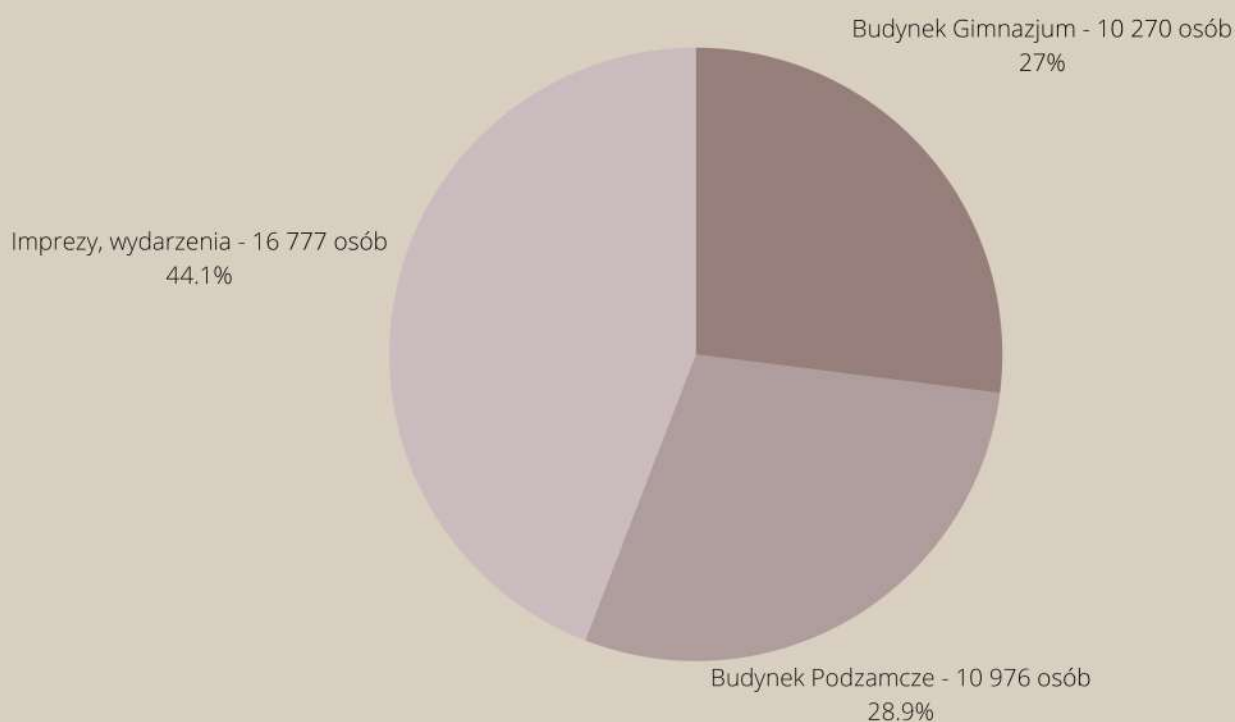
Muzeum na bieżąco prowadzi ewaluację, w celu oceny efektywności podejmowanych działań oraz adekwatności oferty w stosunku do oczekiwań odbiorców. Monitoring odbywa się za pośrednictwem wymienionych dalej działań.

1. MONITORING STATYSTYK ODWIEDZIN MUZEUM, strony internetowej, profili społecznościowych MAH

STATYSTYKI ODWIEDZIN MUZEUM -
38 023 OSOBY

W 2023 roku Muzeum odnotowało zwiększenie liczby zwiedzających w stosunku do poziomu sprzed roku o 882 osoby, co stanowi ponad 2 %.

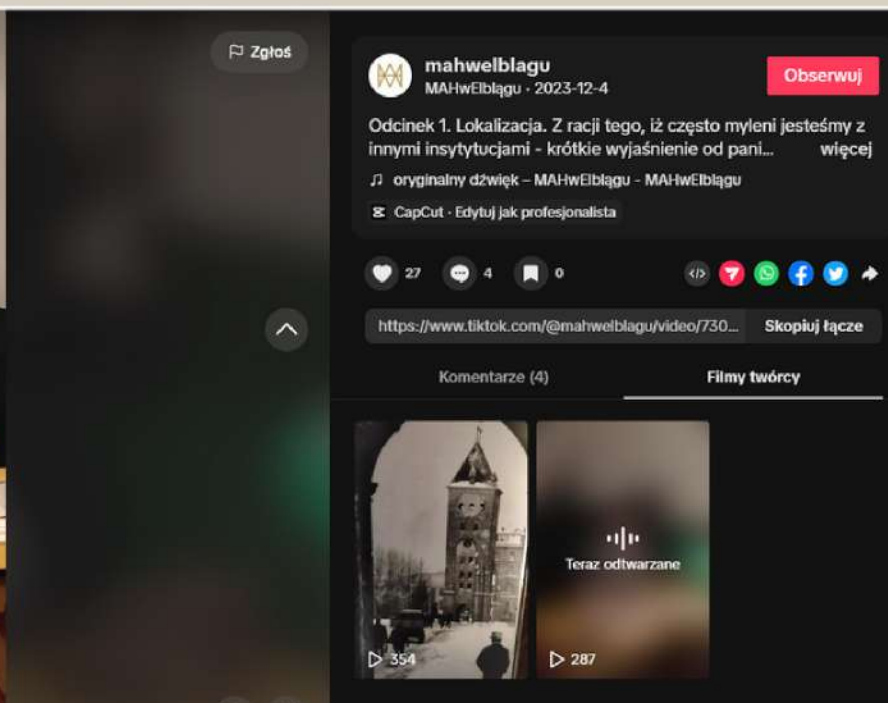

STATYSTYKI ODWIEDZIN
tarasu widokowego wieży katedry
św. Mikołaja:
12 402 osoby
w okresie 01.05.2023 – 15.10.2023.

STATYSTYKI STRON INTERNETOWYCH I PROFILI SPOŁECZNOŚCIOWYCH

- www.muzeum.elblag.pl - sesje: 22 520, 16 479 gości;
- www.edukacja.muzeum.elblag.pl – sesje: 7 481, 6 200 gości;
- www.swiadectwa.elblag.pl - 304 gości;
- Truso 2020 - (blog) - <https://truso2020.wordpress.com/> - 21 wyświetleń, 8 gości;
- Kanał YouTube - <https://www.youtube.com/c/muzeumelbl%C4%85g> - ilość subskrybentów: 538 (118 nowych), ilość opublikowanych filmów: 3 nowe filmy, 15 062 wyświetlenia filmów
- Facebook – profil MAH - <https://www.facebook.com/muzeumwelblagu/> - ilość obserwatorów: 3 936 (310 nowych), liczba postów: 180;
- Facebook – profil projektu Świadectwa <https://www.facebook.com/%C5%9Awiadectwa-Dawny-Elbl%C4%85g-i-okolice-1533399306937930> - 1 000 obserwujących (12 nowych), 40 postów;
- @muzeumelblag (Instagram) - <https://www.instagram.com/muzeumelblag/> - liczba obserwatorów: 1440 (66 nowych), 21 postów;
- TikTok – profil MAH (założony w 2023 roku) - <https://www.tiktok.com/@mahwelblagu> - liczba obserwatorów: 22, ilość opublikowanych filmów: 2, ilość wyświetleń filmów: 629.

ANALIZA RECENZJI UŻYTKOWNIKÓW INTERNETU

Google

4,7

na podstawie 1 032 ocen

Facebook

4,8

na podstawie 82 ocen

TripAdvisor

4,5

na podstawie 72 ocen

  tydzień temu

Oba budynki Muzeum równie ciekawe. Zwiedzanie z siedmioletnią córką zajęło lekko ponad 2 godziny. Córka jak i ja byliśmy pod ogromnym wrażeniem eksponatów i przygotowanych ekspozycji. Dodam, że przed wejściem, nie miała ochoty na zwiedzanie, tylko chciała jechać do domu i marudziła, że to nudy. W trakcie zwiedzania i po, nawet chciała zostać archeologiem. Tak jej się spodobało to Muzeum. Jej ocena to "najlepsze Muzeum". Dla mnie też rewelacyjne miejsce, które warto i nawet powinno się obejrzeć. Jest niedaleko od zjazdu z drogi ekspresowej nr 7, na drodze powrotu części turystów z nad morza.

Data wizyty: Weekend

Czas oczekiwania: Nie trzeba było czekać

Zalecana rezerwacja: Tak

Na bieżąco odbywa się monitoring publikowanych w Internecie opinii na temat funkcjonowania Muzeum oraz badanie wpisów i opinii pozostawianych przez zwiedzających w Księdze Gości – w 2023 roku w księdze pozostawiono ogółem 186 wpisów, w tym 150 pozytywnych, 34 neutralne oraz 2 negatywne.

W przeważającej większości uzyskiwane za pośrednictwem wymienionych działań informacje zwrotne są pozytywne. W przypadku opinii negatywnych stosowne rozwiązania są w miarę możliwości wprowadzane na bieżąco.

DZIĘKUJEMY

że byliście z nami

Muzeum
Archeologiczno-Historyczne
w Elblągu